

УДК 338.48

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

Студ. Ю. В. Тимошенко, гр. БМТБ-1-16

Науковий керівник к.е.н., ст. викл. О.Ю. Будякова

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Мета – визначити стан туризму України в сучасних умовах господарювання, та сформувати шляхи його розвитку.

Завдання – проаналізувати розвиток туристичних підприємств та туристичного бізнесу в Україні та особливості розвитку туристичних підприємств.

Об'єкт та предмет дослідження. Процеси розвитку туристичних підприємств в умовах ринкової економіки України.

Результати дослідження. На сьогоднішній день туризм став явищем, що увійшло в повсякденне життя майже третини населення планети. Світовий туризм у ХХ – на початку ХХІ століття набув надзвичайно стрімкого розвитку [1, с. 77].

Міжнародний досвід розвитку туризму засвідчує, що він є високоприбутковим видом економічної діяльності, який відіграє значну роль у залученні до державного та місцевих бюджетів значних фінансових надходжень, сприяє демократизації суспільства та відновленню фізичного і емоційного здоров'я людей, підвищенню їх культурного рівня [2, с. 55]. За таких умов розвиток туризму та рекреації цілком правомірно розглядати як один з головних шляхів активізації соціально-економічного розвитку територій, зменшення різниці у рівні та умовах життя регіонів [3, с. 214].

Потенційно Україна могла б належати до туристично найпотужніших і найпривабливіших країн Європи. Багатство і розмаїття української культурної і природної спадщини важко переоцінити. Україна має значний туристичний потенціал, оскільки вона розташована в центрі Європи на перехресті транспортних шляхів та має для поступального розвитку своєї рекреаційної сфери сприятливі природно-кліматичні умови, значний історико-культурний потенціал, необхідні людські та матеріальні ресурси. Унікальні ландшафти, чудові красиви, національні парки, заповідники та заказники, мінеральні й термальні води, грязьові джерела створюють усі передумови для формування в Україні високорозвиненого, індустріального, розрахованого навіть на найбільш вибагливих та заможних людей туристичного комплексу [1, с. 77]. Розвиток туризму в Україні суттєво впливає на такі сектори економіки, як транспорт, торгівля, зв'язок, будівництво, сільське господарство, виробництво товарів народного споживання, і є одним із найбільш перспективних напрямків структурної перебудови економіки [1, с. 77].

Розвиток туризму в Україні особливо актуальний, оскільки саме завдяки туризму Україна може поліпшити соціально-економічну ситуацію [4]. Туризм відіграє важливе соціальне та економічне значення в Україні, оскільки він збільшує місцеві доходи, створює нові робочі місця, розвиває всі галузі, пов'язані з виробництвом туристичних послуг, розвиває соціальну та виробничу інфраструктури у туристичних центрах, активізує діяльність народних промислів і розвиток культури та сприяє їм, забезпечує зростання рівня життя місцевого населення, збільшує валютні надходження [1, с. 80].

Сучасна динамічна та багатопланова туристична діяльність в умовах глобалізації відзначається урізноманітненням суспільних функцій та зростанням її ролі та значення у стимулюванні економічного розвитку тих чи інших територіальних утворень [3, с. 213].

Тенденції розвитку туристичної галузі свідчать про те, що підвищення рівня соціально-економічного розвитку країни та зростання добробуту населення призводять до збільшення вільного часу та розширення споживчих інтересів, що в свою чергу сприяє тому, що на певному етапі туризм стає важливою прибутковою галуззю господарства, джерелом валютних надходжень, засобом для забезпечення зайнятих. Туризм сьогодні здатний стимулювати інтенсивний розвиток легкої та харчової промисловості, транспорту,

будівництва, готельного та ресторанного бізнесу тощо. Надходження податків від цієї галузі можуть зміцнити державний бюджет на різних рівнях його формування, починаючи з регіонів країни [3, с. 213].

У зв'язку з політичними й економічними перетвореннями, що відбуваються в Україні, значно розширилися ділові й культурні зв'язки нашої країни із світом. Це сприяє збільшенню контактів між підприємствами, підвищенню кількості іноземних й вітчизняних туристів, які прибувають в окремі регіони України. Виникає необхідність розміщення гостей у комфортабельних готелях з відповідним рівнем сервісу. Незважаючи на те, що сфера послуг набуває все більшого розвитку в нашій країні, розвиток та функціонування туристичного бізнесу ускладнюється цілою низкою проблем. Однією з причин подібного протиріччя є відсутність надійної та достовірної інформації про стан ринку туристичного бізнесу та відсутність належного сервісу. Наслідком цього є зниження конкуренції на ринку туристичного бізнесу, що ще більше погіршує стан туристичних організацій та затримує вихід України на світовий туристський ринок. Розвиток туризму України характеризується адаптацією реформованих підприємств цієї сфери до ринкового середовища, комплексним вирішенням актуальних проблем підвищення ефективності та конкурентоспроможності ринку туристичних послуг, що почав поступово наближатись до світових стандартів. В умовах розвитку ринкової економіки подальший розвиток туристичного бізнесу вимагає підвищення конкурентоспроможності туристичних підприємств на внутрішньому й світовому туристичному ринку. Однак неможливо розробити пропозиції, єдині для всіх туристичних підприємств, які забезпечили б гарантований успіх. Рекомендації з удосконалення та розвитку туристичного бізнесу найбільш доцільні для кожного конкретного ринку (міжнародного, внутрішнього, регіонального, місцевого).

Дослідження організаційно-економічних аспектів розвитку туризму та туристичного бізнесу є актуальним в умовах ринкової економіки, але поки що малодослідженим, бо потребує рекомендацій щодо їх розвитку, які забезпечували б підвищення економічної ефективності й конкурентоспроможності туристичних підприємств України.

Висновки. Сучасні події в Україні загострили соціальні та економічні проблеми розвитку її регіонів [3]. Подальший соціально-економічний розвиток України можливий за умов розширення внутрішнього ринку та підвищення конкурентоспроможності національної економіки, її окремих виробництв та галузей. Одним з пріоритетних напрямів розвитку країни є туризм, який сьогодні посідає друге місце в світовій економіці. Україна має всі об'єктивні передумови, щоб стати однією з розвинених туристських держав світу. Саме туризм здатний подолати розбіжності в розвитку окремих регіонів країни, які значно посилилися останнім часом.

Ключові слова. Туризм, туристичний бізнес, туристичні підприємства, економіка.

ЛІТЕРАТУРА

1. Мельник А.О. Перспективи розвитку вітчизняного туризму в умовах євроатлантичної інтеграції / А.О. Мельник, І.А. Чапліч // Вісник Хмельницького національного університету: [наук. журн.]. – Хмельницький, 2009. – № 1. – С. 76-80.
2. Mykola Denysenko, Alona Melnyk, Zorina Shatskaya, Olena Budiakova International regulatory experience business activity // M. Denysenko, A. Melnyk, Z. Shatskaya, O. Budiakova. – Research and Innovation: Collection of scientific articles. – Yunona Publishing, New York, USA. – 2019. – p. 55-58.
3. Регіональні туристичні кластери як важливий чинник економічного зростання / О. В. Ольшанська, А. О. Мельник // Формування ринкових відносин в Україні. – 2017. – № 12. – С. 212-216.
4. Budiakova O Development of small and midsize businesses is on example of tourist industry / O. Budiakova, O. Shaposhnikova // Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції 24.11.17 р./за ред. В. М. Огаренка, О. В. Покатаєвої та ін. Запоріжжя: КПУ, 2017. – С.565-567.
5. Сучасні проблеми економічного розвитку України: монографія / за ред. О.В. Ольшанської, А.О. Мельник, Т.Є. Воронкової – К.: ТОВ «ДКС центр», 2018. – 184 с.